

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Hivatalos francia jelentés a düsseldorfi incidensről

Kedvező megoldáshoz jut a német kormányválság

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik, hogy Degoutte tábornok, a megszálló hadseregek parancsnoka a düsseldorfi eseményekről szóló jelentésében előadja, hogy a német rendőrség a francia parancsok ellenében közbelépett és lőtt a szeptatistákra.

Degoutte tábornok Grütznert elmozdított kormányelnöknek tulajdonítja a rendőrség közbelépését. A szeptatisták békés szándékait bizonyítja az is, hogy soraikban asszonyok és gyermekek voltak.

Veszteségek: két francia sebesült, hét német polgári halott, hetvenegy német súlyos sebesült, egy kék rendőr meghalt. Megtorlásul a franciák a hivatalban levő kormányelnököt, a Schutzpolizei tizenhárom tisztjét és a rendőrség három főtisztviselőjét letartóztatták és háromszáz zöld rendőrt lefegyvereztek.

Degoutte megcáfolja, hogy a szeptatistákat a franciák fegyverezték fel.

Máskülönben nagy fordulatot várnak Németország belpolitikai életében.

Ugyanis a szociáldemokrata párt tárgyalásai tegnap délig nem vezettek kompromisszumra. Ha a megengedés mégis sikerül, a tegnap elhalasztott ülést ma délután folytatják és ekkor

a kancellár elmondja a programbeszédét.

Más jelentések viszont arról beszélnek, hogy parlamenti körökben elterjedt hírek szerint a birodalmi gyűlés mai ülését nem tartják meg. Este hét órakor minisztertanácsot tartottak. A demokraták közvetítő ajánlatot tettek, amely szerint a munkaidő megállapításáról szóló törvényt a felhatalmazási törvényjavaslattal együtt tárgyalják.

A szocialisták ebben a kérdésben még tárgyalni akarnak. Szenzációként hat az a müncheni jelentés, amely arról szól, hogy

a bajor néppárt bizalmat szavazott Kahr főállambiztosnak.

Lapzártakor jelentik: Délután híre járt Berlinben, hogy a birodalmi gyűlésen

a szociáldemokrata párt értekezletének lefolyása megerősítette a kormányválság megoldásának biztató kilátásait.

A nyolcórás munkanap kérdésében formai ellentétek elsimításán fáradoznak.

A „Germánia” szerint Braun

Kiválnak a szocialisták a német kormányból

Berlinből jelentik, hogy a szociáldemokratapárt ma esti ülésén 61 szavazattal 54 ellenében kimondotta, hogy a felhatalmazási törvény szociálpolitikai részét nem fogadja el. Az ülés el-

miniszter közvetítésével a munkaidő kérdésében közös formulában állapodtak meg, amely a gazdasági munkaidőt, egészségügyi szempontból elviselhető időben állapítja meg. A bányaszatban nyolcórás munkanap, a többi fontos üzemben nyolcórás munkanap kiterjesztését javasolja.

határozta, hogy a kormány szocialista tagjai benyújtják lemondásukat. A kormány tagjai este 10 órakor minisztertanácsra ülték össze.

Vasárnapig átalakul a Bratianu-kormány

Bukaresti tudósítónk jelenti: Több, mint hat hónap óta okoz gondot a miniszterelnöknek az a probléma: hogyan alakítsa át a kormányt. Sokszor körülfogták ezalatt az idő alatt az aspiránsok, de Bratianu mindig azzal küldte el őket magától, hogy ő bizony akkor alakítja át kormányát, amikor jónak látja.

Most azonban már maga Bratianu Jonel miniszterelnök is elárkeztetnek látja az időt a kormány átalakítására, de ez alkalommal a művelet sokkal nehezebb, mint amilyen lett volna a múltban. A liberális párt, illetve a kormány két tábora között az ellentétek egyre szélesednek és mindkét oldalon nőnek az igények is.

Igy aztán Bratianunak igen komplikált problémát kell megoldania. Igyekszik meggyőzni mind a két tábor, hogy mondják: nek le'ultzott igényveikről, hogy ő aztán gyorsan és könnyedén végrehajthassa az operációt, amit már a párt és a kormány helyzetére való tekintettel tovább halasztani nem szabad. Mostanig azonban egyik frakció sem mutat engedékenységet, sőt az a csoport, amelynek élén Constantinescu földművelésügyi miniszter áll, egyre nagyobb igényekkel lép fel. Ha a miniszterelnök ezeket az igényeket mind

ki akarná elégíteni, akkor Constantinescu tábora nem kevesebb, mint hat miniszteri tárcát kapna.

Természetesen, Bratianu csep-pet sincs kétségbeesve és továbbra is keresi, melyik megoldás volna a legmegfelelőbb a párt és az ország érdekei szem-

A meggyanusított bukaresti főszerkesztő

A Viitorul vádjai az Adeverul és a zsidók ellen

A bukaresti sajtó ellenzéki orgánumai örök idők óta a legelkeseredettebb ellenségei a kormány lapjainak, sőt fordítva, még intenzívebb a gyűlölet. Nem mulik el nap, hogy a Viitorul idegen pénzért dolgozó hazaárulóknak ne kiáltaná ki az Adeverult. Viszont ez sem igen szokott adós maradni a válasszal. Legtipikusabb azonban a legújabb eset; minden további kommentár nélkül álljon itt a kormány lapjának tegnapi számában megjelent cikk:

— Kezünk közt levő információk szerint — írja a Viitorul — Vaitoiu belügyminiszter háza ablakainak betörése nem diákok műve, hanem — amint megtudtuk — az Adeverul szerkesztőse kezdeményezte ezt az akciót,

pontjából. Még egy hete van a miniszterelnöknek, hogy a körülményeket latolgassa és határozzon. De ennek a határozatnak a jövő vasárnapig feltétlenül meg kell születnie, a következő okokból:

Vasárnaptól fogva a parlament megnyitására, vagyis október 15-éig, elő kell készíteni az első parlamenti ülésszak karácsonyig terjedő részének munkaprogramját. Ezt a programot pedig csak is az átalakított kormány készítheti elő, mert nagyon veszedelmes lenne a jelenlegi kormánnyal a parlament színe elé lépni. Bratianu is meg van győződve, hogy nem észszerű dolog ilyesmit megkísérelni.

Tehát vasárnapig a miniszterelnök be kell, hogy mutassa a királynak az új miniszteri listát. Hogy kombinációit nyugodtan szöhesse, Bratianu még múlt pénteken birtokára Floricára utazott. Onnan kész döntéssel fog visszatérni, úgy hogy az új miniszterek valószínűleg szombaton le is tehetik az esküt a király kezébe.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN — — — —	00000125
NEWYORK — — — —	5601/5
LONDON — — — —	2547
PÁRIS — — — —	3280
MILANO — — — —	25
PRÁGA — — — —	1665
BUDAPEST — — — —	003
BUKAREST — — — —	25750
BÉCS — — — —	0007850

Jacob Rosenthal-nak, a gyanus kereskedelmi vállalat egyik igazgatójának tudtával. (Rosenthal egyike Bukarest legismertebb újságíróinak; ő az Adeverul főszerkesztője).

— Ennek a machinációnak célját — írja aztán a Viitorul — könnyű kitalálni. A cél kettős: egyrészt azt remélték az értelmi szerzők, hogy a belügyminisztert el fogja hagyni a higgadtág, ami eddig a rendzavarókkal szemben jellemezte, s amit intézkedései során tanúsított, másrészt azt akarta az Adeverul, hogy a diákságot kompromittálja a közönség előtt. Egyik célját sem érte el.

Különben is, nem első kísérlet ez az Adeverul részéről a közrend megbontására. Ez a tel-

jesen idegen kézre került lap. — amely kifelé Stinnes, befelé pedig a „csaló“ Schuller (Argentini volt belügyminiszter állítólagos társa panamáiban) érdekeit szolgálja, — egész magatartásával s következetesen a román állam ellenségeinek szekerét tolja.

— Jellemző — fejezi be cikkét a *Viitorul* —, hogy amíg az *Adeverul* és *Dimineata* szerkesztőségeiben ilyen üzelmek folynak, addig a zsidó templomokban az *Universul* című román lap ellen harcolnak, (?) hogy zsidó ezt a lapot ne olvassa; és az egész zsidóság figyelmét felhívják a sarindar-uccai vállalat pártolására. (Bukarestben a Sarindar-uccán van a *Dimineata* és az *Adeverul* festvérlapok szerkesztősége.)

A vérvád legendája

Ma Csütörtökön
először az APOLLÓ
mozgósínházban

HIREK

Felsőbányai piktorok kiállítása

Négy kitűnő ismertnevű felsőbányai piktor hozta Váradra most alkotásai javát. Érdekes komoly kiállítást rendeztek Simon Béla üzletében. *Litteczy* Endre egy sokoldalú, mély, alkotómodó talentum, akinek előretekintő problémái a legtöbbet kölcsönnek társai között. Nagy Oszkár a hegyek, a víz és a falu hangulatának élénk szavú előadója. Stílusa megkapóan érzékelte az inspiratív nagybányai levegőt. Pirk János a harmadik kiállító, figurális tehetség. A lenyűgöző mozdulatok mestere. Sok rajzzal szerepel. S. Krausz Ilonka kimondott grafikus. Képesletének bájos ajándékait mutatja, kicsi női kacskók, amik te remthettek.

* Massaryk Párisba megy. Prágából jelentik: Massaryk köztársasági elnök pénteken valószínűleg Montreuxbe utazik leánya látogatására, majd a francia köztársasági elnököt keresi föl Párisban.

* Stromfeld ezredes a bíróság előtt. Budapesti tud. jelenti: Stromfeld volt vezérkari ezredes, a kommun. alatti vörös hadsereg főparancsnokát az állami rend felforgatásával vádolja az ügyészség. A főtárgyalást nov. 6-án tartják meg.

* Öngyilkos lett, mert a japáni földrengés kiirtotta családját. A japáni földrengésnek tragikus utójátéka volt Newyorkban. Tokonosuke Inoue, a Mitsui és társa, a legnagyobb japán kivitel és behozatali társaság newyorki irodájának 35 éves előkelő tisztviselője kábeltáviratot kapott Jokohamából, mely értesítette, hogy felesége és két gyermeke elpusztult a földrengésben. Két napon át szorgalmasan járt be hivatalába, gondosan

elvégezte minden dolgát s haromnap reggel az American Express Company Broway épületének 15-ik emeletéről, ahol az iroda van, levetette magát az uccára. Szörnyethalt. A mellény zsebében nehéz aranyórát találtak, az óra hátsó lapján feleségének és két gyermekének fényképe volt.

* Betörés egy volt magyar miniszterhez. Budapesti tudósítónk táviratozza: Az elmúlt éjjel betörték Lukács György volt kereskedelemügyi miniszter Hermina-uti villájába és 60 millió korona értékű ékszert és készpénzt vittek el.

* Halálozás. Nagy Sándor soffőr temetése ma délután 5 órakor lesz Füzes-u. 37. Germán utóda Sas passage.

* Asztalos iparosok gyűlése. F. hó 5-én azaz péntek d. u. fél 6 órakor az asztalos iparosok rendkívül fontos tárgysorozattal gyűlést tartanak az ipartestület helyiségében, melyre a testület kötelekőbe tartozó összes asztalos iparosok meghívottak. Az ipartestület elnöksége.

* A legnagyobb kottasiker, a „Bajkál“ keringő. Uj román magyar, francia, német, angol dalok, táncujdonságok, operettek, operák, iskola kották, minden hangszerre nagy választékban csak a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* A KÖLCSON KÖNYVTÁRBA iratkozzon be még ma. Az összes ujdonságokat olvashatja a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárából.

* Ne féljen az időjárás változásaitól. Hűléstől, huruttól megóvja testét, ha állandóan Brázay sóborszeszt használ. Mindenütt kapható.

* Az ANGOL-OSZTRAK BANK nagyváradi fióktelepe devizakötésekre autorizált bank, közli a vámirodákkal és az exportörökkel, hogy saját kiállítású vámcsekket kiszolgáltatására feljogosított és azokat a legutóbb nyosabb áron bocsátja t. ügyfelei rendelkezésére.

* Ma utoljára látható a Dorian-Filmszínházban. Lehár Ferenc népszerű és sok sikert aratott operettje, az „Éva“. Hollay Kamilla és Dán Norbert interpretáló tehetségük legjavát adják ebben a kitűnő filmben. Az 5 felvonásos darabot egy kacagató 2 felvonásos Smatty vigjáték előzi meg. Az „Éva“-t a Dorian-Filmszínház zenekara az operett eredeti muzsikájával kíséri. A bájos film ma utoljára látható. — Holnap kerül bemutatóra a „Nagy Péter cár“ című monumentális Dorian-film. Jegyek elővételben.

* Brassói Kozák Dávid és fia Európa legjobb, leghíresebb cigányprimása a mai naptól kezdve a Palace kávéházban elsőrangú zenekarukkal hangversenyeznek. Helyek még előjegyezhetők.

A vérvád legendája

Ma Csütörtökön
először az APOLLÓ
mozgósínházban

* A Vérvád legendája címen lény legizgamasabb és legérdekesebb filmje kerül bemutatóra ma, csütörtökön az Apolló-moziban. A grandiózus film megható módon adja vissza az orosz zsidónép szenvedéseit és kínódásait a rettentő sulvu vád miatt. A mesteri rendezés és a legművészebb alakítások sokáig emlékeztetessé teszik ezen ritka érdekességi filmet. A vérvád legendája 6 napig, csütörtöktől keddig marad műsoron, hogy mindenkinek alkalma legyen megnézni a rendkívül nagyszabású filmet. A nagyszabású film levetítése teljes 2 órát vesz igénybe, miért is az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek elővételben az Apolló pénztáránál.

* Minden kottát megkap a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap Hétfő Kedd

A VÉRVÁD LEGENDÁJA

Izgalmas dráma az orosz zsidó népétől 8 nagy felvonásban

Az „APOLLO“ moziban

A vérvád legendája

Ma csütörtökön
először az APOLLÓ
mozgósínházban

* Három grácia, Lehár új operettje és a híres apacs-tánc „Zsigóletto“ ugyisint minden más kotta megvan a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* Itt vannak Bécsből a legszebb, legelegánsabb fehér és színes film-kalapok a „RITA“ kávéház-szalomban (Telekv. utca 24.) Bőrkalap 150 lei.

NYILTÉR

Heti értékesítés!

zsidó-mosó	Lelei 50—
Vi-eszkészlet csiszolt	„ 51—
Boroskészlet csiszolt	„ 57—
6 személyre	„ 48—
Likőrös készlet csiszolt 6 szem.	„ 100—
Befőtt csiszolt	„ 100—
6 személyre	„ 30—
Gyümölcs aljvány csiszolt	„ 30—
Vajrészlet csiszolt	„ 7—
Cukortartó	„ 35—
Sótartó	„ 35—
Albacca evőkanál	„ 40—
„ evővilla	„ 25—
„ evőkés	„ 70—
„ kávéskanál	
„ mokkakanál	

Eladás nagyban és kiskorban!

Fratii Kamlós Testvérek
Oradea-Mare Nagyvarad
N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

Művészi

Kézimunka kiállítás

rendez DEÁTER JÓZSA

Erdély legnagyobb kézimunka kiállítása. Kérjük az uri hölgyközönség meglátogatását, mert csak 3 napig tart

Horváthné

kézimunka szalonjában, Str. Teatrului 4. Belfárat az üzleten keresztül

* Uj shymmi táncok, fox-trotok, keringők, dalok, kuplék, operettek és minden más kotta kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Ne
5-oljon 6-oljon
hiszen a
Nagyváradi Estilap-ban

Ahol a gőzfürdő házánjában papírpénz ég

Szegedről jelentik: A szegedi hatóság a kommun után tízmillió korona értékben városi szükségpénzt bocsátott ki, melyeket azonban bárki kívánságára rendes bankjegyekre cserélt át a városi főpénztár. Tíz-, husz- és ötvenkoronás szükségpénzek voltak annakidején nyolc hónapig forgalomban és a pénzle-bélyegzéssel előállított pénzhányt nagy mértékben enyhítették. Később azonban nem volt szükség a városi pénzekre, így azokat kivonták a forgalomból. Nemrég a városi tanács elhatározta, hogy a százezerkoronás kötegekben a városi javadalmi hivatal páncéltáráiban őrzött szükségpénzeket kiválós-gattatja s a megrongálódott példányo-akat elégettet. Nagy munka volt a ki-válogatás, mert tízmillió korona értékű kisebb címletű bankjegyet kellett át-vizsgálni. A válogatás során jó állapot-ban talált szükségpénzeket továbbra is megőrzi a város a gyűjtők részére, míg a selejtes, megrongálódott példá-nyokat a tüzoltósággal a gőzfürdő ka-zánjában elégettették. Körülbelül hét-millió korona az elégett pénzmennyi-ség, amellyel ötízben lehetett a kazánt begyújtani.

A FIGYELMES AJÁNDEKOZÓK

A tanító néni az iskolaév ele-jén bemegy az osztályba az első órára. A katedrán sok-sok virág, a hálás tanítványok fi-gyelmes, szerető ajándékai.

— Ki hozta ezt a csokrot?
— Kérde a tanító néni és egy csomó égő vörös rózsára mu-tat.

— Én! — jelentkezik a kis-lány.

— Honnan vetted?

— A mamának hozta a bácsi, de mikor apa hazajött, mérge-sen kivágta a folyosóra...

— Hát ezt a másikat? — hangzik tovább az érdeklődés, mikor egy hervadt őszirózsá-bokrétára kerül a sor.

— Én! — jelentkezik a má-sodik kislány.

— Te csak most jöttél ebbe az iskolába?

— Igen.

— Mi az apád?

— Szemetes...

Pesti orvosok rágalmazási pöre

Bud. tud. jelenti: A Friedrich-kormány idején történt meg, hogy Völgyessy Ferenc ismert hipnotizőr orvos beszélgetést folytatott volt katonatársával, Záborszky István volt ezred-orvossal. Szóba került a munkás-biztosító megreformálása: Völ-gyessy erős szavakkal illette a kormányt, kijelentvén, hogy:

— Amihez ez a kormány hozzányul, ott már fű se nő.

Záborszky dr a beszélgetést befejeztette a katonai becsület-ügyi választmányának, ott azon-ban az ügyet félretették. Erre Völgyessy Ferenc dr hatóság előtti rágalmazás címén feljelentést tett kártársa ellen. Közben az történt, hogy a katonai becsület-ügyi választmánytól újból elő-vették az ügyet és kimondották, hogy Völgyessy faji tulajdonsá-

gainál fogva becsmérelte a ke-reszténységet, azonkívül az or-vosi etikába ütköző reklamiro-zást folytatott a lapokban. Mind-ezek alapján a becsületügyi vá-lasztmány a hadsereg köteléké-ből való kilépésre kényszerítette Völgyessy dr-t.

A büntetőjárásbírószágon teg-

nap tartották meg a rágalmazási ügyben a főtárgyalást. A vádlott Záborszky dr kérte a katonai becsületügyi választmány ez ügyre vonatkozó iratainak felol-vasását, a bíróság el is rendelte ezt. Ennek alapján Záborszky István dr-t a vád és követke-zményei alól felmentették.

215 millió lejjel tartozik a magyar Devizaközpont a fakeskedőknek

Bud. tudósítónk jelenti: A bu-dapesti Devizaközpontnál tudva-levőleg bizonyos százalékos arány van megállapítva az egyes szakmák között és a hetenkénti klíringben ez arányban osztják fel a rendelkezésre álló devizá-kat.

A beosztást most meg-változtatták és a fain-port százalékát leszállí-tozták. A fakeskedők-nek 215 millió leinek

megfelelő valutaköve-tésük van a Devizaköz-pontnál.

ami mind már leszállított árura vonatkozik, úgyhogy az április-ban és májusban Budapestre ér-kezett árut sem bírják kifizetni.

Tekintettel a közelálló téli sze-zonra, s az óriási fűtési költsé-gekre, különösen a magas szén-árakra, érthetetlennek tartják, hogy éppen a fabehozatal terén okoznak újabb nehézségeket.

Orth János tragédiája A főherceg, akit elnyelt a tenger...

Románia területén kizárólagossággal közli a NAGYVÁRADI ESTILAP.

Copyright 1923. by
„Die Stunde“ Vienna

Orth János Wagnerről, Bismarckról és a német szövetségről

Kedves jelenetnek voltam tanuja az egyik Aida-próbán, melyet Verdi sze-mélyesen vezetett. Verdi egy híres olasz tenoristát hozott magával. Annál a jelenetnél, mikor Aida a sirbolthoz jön, melybe Radames be van falazva és minden erejével kiszabadulni igyek-szik, a tenorista csak igen kevéssé ki-fejezően játszotta szerepét. Verdi leko-pogta a zenekart és így szólt:

„Filio mio, gondold meg, hogy te ele-venen vagy eltemetve. Itt benn meg kell halnod, tehát akár fejjel kell a fal-nak menned, csakhogy kiszabadítsd ma-gadat. De ugy, ahogy te csinálod, alig hiszem, hogy megszökhess.“ Ekkor a nagy tenorista siralmas hangon így szó-lalt meg:

„Ma maestro mio, non me posso rompere la mia testa.“ (De mesterem csak nem zúzhatom össze a fejemet a falon.) Erre persze mindenki nevetett.

Gianni és Vincenzo abban megegyez-tek, hogy mindketten teljesen megta-gadták Wagnert és pedig a késői Wagnert, a Ring alkotóját.

Lilly Lehmann miatt egyszer nagy vitánk volt. Leonorát énekelte a Truba-durban. Arról a jelenetről volt szó, mikor Leonora a börtön előtt énekel, ahova szerelmesét bezárták. Mindketten operában voltunk és vacsoránál termé-szetesen az előadásról beszélgettünk. Én így vélekedtem: Lehmannnak mesés technikája van, nagy művésznő, de mint Leonora teljesen hidegen hagy. Sze-ret egy férfit, aki börtönben ül és ki-végzését várja. Mikor ez a börtönből

bucsudalát énekl, Lehmann majdnem nyugodtan hallgatja odakinn. Egy asz-szony, aki igazán szeret, nem hallgat-hatja ilyen érzéketlenül szerelmese bu-csuszavait. Sőt ellenkezőleg: szinte meg kellene semmisülnie a szerelem-től, félelemtől és rémülettől. Hiszen ezt kell hogy gondolja: Most mindjárt érte jönnek, elviszik és kivégzik.

Gianni így felelt:

„Hja, kedves Mária, kétféle szere-lem van a világon: a szenvedélyes és az elegáns, az előkelő szerelem.“

Én nem hagytam annyiban: „Ah, kö-szönöm szépen az ilyen második fajta szerelmet. Milyen hidegnek és unal-

masnak kell lennie az olyan asszonynak ki egy ilyen pillanatban sem tud meg-feledkezni magáról. Egy szerelmes asz-szonynak ha a legelőkelőbb is, ilyen pillanatban ki kell lennie önmagából.“ Gianni azonban elismételte: „Az elő-kező szerelem nyugodt“. Én megmarad-tam annál hogy ez nem lehet igazi sze-relem.

Gianni a nyugodt előkelő szerelem említésénél Müllirg gondolt, de téve-dett. Milli nem ilyen volt. Azt hiszem, mindent föláldozott volna Gianniért, még az életét is. Bizonyos, hogy ké-sőbb Gianni is másképp gondolkodott er-ről a dologról.

Emil Kleimondal, Lory férjével Gian-ni sokat beszélt.

Erejét és nagy látókörét teljes mér-tekben elismerte, de a Habsburgokra szemben követett politikája fölhábori-totta. Ilyenkor csak mint Habsburg tu-dott gondolkodni és érezni. Véleménye az volt, hogy a szláv többségű Ausztria szövetsége a tiszta német császárság-gal természetellenes.

Már a boszniai hadjárat előtt az volt a véleménye, hogy Ausztriának a legnagyobb szláv hatalomra, Orosz-országra kellene támaszkodnia. A hadjáratból ebben a felfogásban meg-erősödve tért haza.

Egy leány kétszer halt meg

Egy angol orvos, Violet Wi-nifred Leonard, egy londoni szaklapban beszámolt egy eset-ről, amelyben egy gyermek meg halt a műtét alatt, hogy azután visszatérjen az életbe. A leány-gyermekeket már többször meg-operálták. Egy műtét alatt, ame-lyet a londoni St. Georges-kór-házban hajtottak végre, hirtelen megállott a szíverése és a leány meghalt. Ekkor elkezdtek masz-szirozni a szívet, amely ismét verni kezdett. Eleinte gyöngén és rendetlenül, később erőseb-ben s rendszeresen. Megindult a lélegzés is, a beteg lány így élt még 45 percet. Amikor aztán visszavitték az ágyba, meghalt. A leány betegsége egyébként egy súlyos kór volt, amelyet sta-tus lymphaticusnak neveznek. Ez a betegség a test általános gyöngeségével jár együtt és azok az emberek, akik ebben a betegségben szenvednek, hirtelen meghalhatnak. Az angol or-vos állítása szerint a gyermek egy ideig még halott volt, ami-kor a szívet ismét mozgásra tudták bírni.

Gróf Lászlót megvédi a szintársulata

Nyilatkozatot küldtek a Nagyvárad Estilaphoz

Hirt adtunk arról, hogy a szatmári színház megnyitása körül bonyodalmak támadtak. A belügyminiszter megse-misítette Szatmár város és Gróf László szerződését a szatmári színház bérletét illetően. A váratlan fordulat következményei, hogy Gróf László nem kezdheti meg a szatmári szezont, eisi-multak. Ellenben több erdélyi és nagy-váradi lapban olyan hírek keittek szárnyra, hogy Gróf László nemcsak a miniszteri beavatkozás miatt bu-kik bele vállalkozásába de a nagybányai közönség pártfogásának hiánya finan-cális romlásba is sodortak. Erre vo-

natkozóan a Nagyvárad Esti-lapnak. Gróf László Nagyabányán ját-szó szintársulata a következő nyilatko-zatot küldte:

„Az elmúlt héten egyes kolozsvári és nagyvárad lapokban különböző téves és tendenciózus beállítású közlemények jelentek meg Gróf László szinigazgató jelenleg Nagyabányán működő szintár-sulatával kapcsolatban.

A közlemények foglalkoznak többek között az új szinigazgató anyagi visz-o-nyaival, fizetési nehézségeivel, sőt egyes lapok nyíltan terjesztik, hogy a fenti szinigazgató már az első napok-

ban nem tudott eleget tenni — taglalt illetőleg — fizetési kötelezettségének. Arról is szólnak ezek a közlemények, hogy Gróf Lászlónak nincs megfelelő felszerelése és hogy nincsenek színészei. Ennek következtében a nagybányai közönség már az első naptól kezdve bojkottálja a színházat.

E valótlán és rosszakaratu állítások elegendők ahhoz, hogy egy kezdő és ambiciózus magyar színigazgatót és társulatát létében veszélyeztessen.

Ez indított bennünket a nagybányai színházról összes tagjait, hogy kérjük Gróf László színigazgatótól, hogy ezen alaptalan vádakat cáfolja meg. Gróf László tekintve, hogy a támadások igaztalanul és alaptalanul érték, nem volt hajlandó a fenti cikkekre reflexkötélni.

Miután bennünket színészeket épp oly mértékben érintett a támadás, felhasználtuk Gróf László távollétét, s mi a társulat összes tagjai összegyűltünk, hogy válaszoljunk ez alaptalan támadásokra.

A társulat felháborodva utasítja vissza az igazgatóját ért azon vádat, mely szerint nem tett volna eleget fizetésbeli kötelezettségének, a direktor mindaddig eleget tett.

Egyes lapoknak pedig azon állítását, hogy Gróf Lászlónak nem volna megfelelő társulata, amely Szatmáron a magyar színházat kellőleg képviselhetné, ezt nem nehéz megcáfolni. A nagybányai lapok a legnagyobb szeretettel és elismeréssel írják a társulat itteni működéséről. Magunk részéről elegendőnek tartjuk az állítással szemben, közzétenni a társulat elsőrendű tagjainak a névsorát, melyből az erdélyi színházlátogató közönség és a sajtó megállapíthatja, hogy kik fogják képviselni a magyar színházat Szatmáron.

Beck Rózsi, Borsos Mancsi, Cseresznyés K. Erzs, Halmos Mici, B. Koppán Margit, Kürthy Böske, G. Sugár Manyi, Szepessy Edith, S. Völcsy Rózsi, Baradlay László, Békeffy Lajos, Fratta Géza, Földes István, Gaál Sándor, Kornai Sándor, Pogány Béla, Solymossy György, Stoll Béla, Szabados Árpád, Szécsi Sándor, Vermes Dezső és végül de nem utolsónak maga az igazgató pár Gróf László és G. Polgár Mariska. 25 tagú karszemélyzet, 18 tagú zenekar, Békeffy Mihály karmester és a megfelelő műszaki személyzet.

Befejezésül sajnálattal állapítja meg, hogy éppen a magyar sajtó egyrésze, amely elsősorban van hivatva a magyar színházat istápolására, minden rosszakaratu híresztelésnek helyt adva, igyekszik a magyar színházat amugy is nehez helyzetét még nehezebbé tenni, nem gondolva azzal, hogy olyan embert támad Gróf személyében, aki a mai nehéz viszonyok mellett fáradságos és emberfeletti munkával küzd, társulatával egyetemben a megélhetésünkért.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Pianinó

Gebrüder Stügl gyártmányú kitűnő hangú, kerekszuros fűszerkezetű teljesen új állapotban sürgősen eladó.

Sternbergnél

Piața Unirii 2. Telefon 13-45

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: *Rigoletto*, A bérlet 15. sz.
Péntek: *Asszonyok bolondja*, operett újdonság először, B bérlet 16. sz.

Szombat délután: *Fekete gyémántok*, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: *Asszonyok bolondja*, újdonság 2-szor, bérleten kívül.

Vasárnap délután: *Aranymadár*, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: *Asszonyok bolondja*, újdonság harmadszor, bérleten kívül.

Hétfo: *Asszonyok bolondja*, újdonság negyedszer, A bérlet 17. szám.

Biboros

Tegnap este a *Biborost* játszották bemutatkozásokkal és vendégjátékkal. Strozzi szerepében Oláh Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház drámai színésze lépett fel. Színpadra termett alakja, kellemes organuma és mindenekelőtt finom, disztintívált előadási módja igen jó hatást tett a közönségre. Giulano Medici menyasszonyát F. Tompos Ella játszotta. A művésznő nem neki való szerepben lépett tegnap első ízben a nagyváradai közönség elé. Szimpatikus jelenség, akinek további fellépései elé érdeklődéssel néz a publikum.

A *biborost* Tóth Elek személyesítette. Alakja körül csoportosultak a darab többi szereplői, akiket valósággal bearanyozott ez a kivételes tehetségű nagy színész. Igen jó volt kis szerepében Benes Ilona. Általában véve az előadás a nagy tetszést megérdemelte.

— *Rigoletto*, Bretán Miklóssal. Ma este Bretán Miklós operaezenkes vendégfőléptével Verdi nagyszerű operája, a *Rigoletto* kerül színre. A) bérletben. Bretán, ki a kolozsvári Magyar Színház operaezenkese, több ízben énekelt *Rigoletto* szerepét oly nagy sikerrel, hogy a kolozsvári román opera e szereplése után azonnal tagjai sorába szerződtette. Az opera többi szerepeit Baranyai, Gavora, Tihanyi, Bereng, Márkus és Békési éneklék. A zenekart Váradi karnagy vezényli.

— *Rigoletto*, Csütörtökön este A) bérletben az operaegyüttes kiválóival Verdi örökbecsű operája, a *Rigoletto* kerül előadásra Váradi karnagy vezénylete mellett. Az opera főszerepeit ez alkalommal is Baranyai, Gavora, Tihanyi, Feleky, Márkus, Bereng és Békési játsszák. A *Rigoletto* csütörtökön este A) bérletben kerül színre.

— *Asszonyok bolondja*. Ez lesz az első operett-újdonság az idei szezonban, melyre nagy gondnal és ambícióval készül az operettegyüttes. Hetényi főrendező és Szatmári karnagy vezetésével. Az *Asszonyok bolondja* a budapesti Blaha Lujza színháznak ma is állandó műsordarabja, a szerzői pedig Brodi István és Lajtai Lajos, kik már több sikeres operett szerzői. Az *Asszonyok bolondja* főszerepeit

Pintér, Biczó, Borovszky, Miso-ga, Vigh Ernő és Körösi Juci játsszák. E nagyszerű zenéiű táncos operettnek pénteken este lesz a bemutatója, szombaton vasárnap és hétfőn lesz még kitűzve ez újdonság a bemutató szereplőivel.

— *Fekete gyémántok*. Szombaton délután mérsékelt helyárrakkal az idei szezonban nagy sikerrel bemutatott négyfelvonásos színmű, a *Fekete gyémántok* kerül színre mérsékelt helyárrak mellett a premier szereplőivel.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután az *Aranymadár* kerül színre mérsékelt helyárrakkal Pintér Böskevel a címszerepben, este pedig az *Asszonyok bolondja* táncos operettnek lesz a harmadik előadása bérleten kívül rendes helyárrak mellett.

— *Cigányszeretem*. A jövő hét műsorán a legszebb Lehár-operette, a nagy sikerrel felújított *Cigányszeretem* kerül színre ugyanabban a szereposztásban, melyben e nagyszerű operettnek olyan nagy sikere volt. Körösházi Ilona szerepét ezuttal is Pintér Böske fogja játszani.

— A négy frakk. Lakatos László nagyszerű vígjátéka, mely a Vígsháznak ma is állandó műsordarabja, a jövő héten két estén fog szerepelni a színház műsorán a drámai együttes kiválóival.

Diak egyenruhák

minden elfogadható árban kifogástalanul készít

Biró László

Possa (Uri)-utca 24.

Bódis Ferenc

arany, ezüst, óra és ékszerárú üzlete

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 1

Nagy választék Olcsó árak

Állandó újdonságok minden fazonú ezüst és alpacca ridikülből

Készít, javít, átalakít, vesz, elad, cserél

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsértakarók, függönyök, hálósobák nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, leszállított árakban

Beck és Benjámín

Strada Cogălniceanu (Váradi Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

Diák egyenruhák

csinos kivitelben

legjutányosabban

Wolláknál

Str. Cogălniceanu (Váradi Zsigmond-utca) 11, a Tüzoltólaktanyával szemben

ASZÓDI

új termései theái

megérkeztek. Tavalyl rum literje to vábba is 26 lei. Kávé különlegességeim naponta frissen és melegen kaphatók

FRIEDMANN

ékszerész, drágakőfogláló és órák. Călea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut) 7-b sz.

Elvállal új ékszerek készítését, régiek átdolgozását, drágakő foglalását. Törött aranyat, briliánst magas árban vesz.

UJABB

KÖNYV ÉS KOTTAKEDVEZMÉNY a „NAGYVÁRADAI ESTILAP” olvasóinak

III. könyvsorozat 25 lei:

Regnier: Egy jámbor ifjú.

Hajnik: Mártuska.

Andrejev: Kormányzó.

Mikszáth: Tót atyafiak.

Connan Doyle: Gerard brigadéros.

IV. könyvsorozat 25 lei:

Dickens: Karácsonyi ének.

Ambrus: Tóparti gyilkosság.

Leblanc: Piros hetes.

Weber: Kaland.

Jókai: Sirkő album.

I. kotta-sorozat:

Josef. Sonja. Nur eine Nacht.

Blaues Himmelbett. Kemál. 20 L.

Videkre 3 lei portó többlet beküldése ellenében bérmentve küldi a HEGEDŰS HIRLAPIRODA, Oradea-Mare.

ELADÓ HÁZAK

Szilágyi Dezső-u. Uri-uccán, Szent János-u. Szaniszló-u. Hodosi-u. Bunyitav Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Kolozsvári-u. Smetka-u. Hodosi-u. Berkovits-u. Szöllőtelep, Damjanica-u. és még a város minden részében beköltözhető házak 65 ezer leitől 3 millióig, vannak lakások, üzletek, szőlők, földek, birtokok. Ha lakását, házát, földjét, birtokozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja forduljon bizalommal hozzám, diszkréten azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán belül eladok. — Bizományba bármit elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irrodája

Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. Str. Brătianu (Szaniszló-u.) sark

Unneppnap 7 köznap
érdekös az Estilap

Órlási áresés

Női kalapokban

Mielőtt kalapot vásárol, keresse fel a

KLEIN SIMON céget Str. Vulcan 1 N Sándor-u.

ahol az állami, városi és megyei tisztviselők a kirakati árból 10% kedvezményben részesülnek

Felhívom a hölgyek és masamódók figyelmét, hogy a KLEIN-féle KALAPGYÁR 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít

Az idei szezon új táncai

A „blü-fox” és a „jáva” -- Visszatér a régi mazurka és a valcer

Ali, a tánc!... a csillogó, muzsikás édes szédület, amely rózsaszín tébolyként végigviharzott Európán. Fiatal leányzavak megdobbanak, az első szerelem mámorát kísért a lelkükben; szép asszonyok ragyogó bái ruhákra gondolnak és a mélyen tükröző női szemek imagináló erejénél felidéznek a dallás férfiak frakkos seregét. Az első hűvös őszi napok meghozták a teát, amelynek párájában és a finom, illatos cigaretták karikázó füstjében már belopózik a nyár örömeibe belefáradt lelkekbe a vágy a téli szórakozások után, jözendül a váradi lányos házaknál a zongora hangja s vidám melódiák, melyek valcerok zenéje ringatja a lelket. Ide-oda toppannak a lábak s karcsú női bokák táncra vágyó, türelmetlen mozdulatokkal kísérik a zenei ütemek csábító hangját.

Az új szezon ismét a táncórület jegyében indul, s az idén egyáltalán nem lesznek már üllő gardék

eltűntek a tánctermekek öreg nénikői és hácsijai, az „üllő közönség”. A fiatalok és öregek általános lelkesedése közepette természetesen rendkívül nagy érdeklődés nyilatkozik az új táncok iránt, amelyek az idei táncszerezen szenzációi lesznek.

Az idei szezon új táncai: a „blü-fox” és a „jáva”. Mindkét tánc tulajdonképpen csak régi táncok átalakított felújítása

miként általában a régihez való visszatérés jellemzi a mondaine-táncok irányát.

A régi motívumokból kifejlesztett táncokat így könnyen tanulják majd azok az öregek, akiknek a lábában még benne van a régi táncok ritmusa, kedvesebb mozdulata.

A blü-fox-ot már a tavasszal táncolták Párisban. A fő jellemzője a mozdulatokban, amiről könnyen fölismerhetni, hogy a lépésekbe nyomatékosan beleereszkednek, mintha súlyos nehezékek lennének a tagokat. Hasonlít az immár elvetett shimmy-hez, azonban nem oly figurális.

Hosszu, nyújtott lépésekből fejlődik, mely előre-hátramozgással és kevés oldallépéssel.

A blü-fox tánczenéje a shimmy-zenéhez hasonlít, de nem oly szaggatott, pattogó, hanem jóval melódikusabb. Párisban és a Semmeringen s a külföldi szállók ötórai teáin már mindenki ezt táncolja. A fox-trott elemeit föl lehet táncolni, amely a shimmy megnevezésének is tekinthető, miként ez a blond, viháncoló tánc tulajdonképpen a fox-trott elfajulása volt. A külföldi előző világ nagyon szereti s finomabb mozdulatait, melynek nagyobb jövőre is számíthat, mint a shimmy.

A másik tánc a „jáva”, amit zsávák mondanak ki, szintén Párisból való bármily exotikusan hangzik is a neve, az öregek boldog kárörömmel ismerik majd föl benne a mazurka motívumait.

Bátran kimondhatjuk az öröndetes állapítást, hogy a jáva nem más, mint a mazurka felújítása s a zenéje is mazurka-zenékkel egyezik. Ez lesz a sláger-tánc az idén.

Érdekes jelenség, hogy valószínűleg új táncként tanítják a régi keringőt.

már a külföldiek nemcsak a keringőt táncolják így, hanem a gyönyörű fran-

cia valcert is kitarthatos, szép lassuságot elhagyva, mozdulataiban ily módon alakítgatják. Ez utóbbi azonban még nem egységes tanítási mód eredménye, hanem inkább egyéni kísérletezések következménye, amely a francia keringőt egészen kiforgatja méla ritmusából. A tangó az idén is megmarad a tánc-

Károlyi Mihály Párisba érkezett

Budapesti tudósítónk táviratozza: Párisból jelentik, hogy Károlyi Mihály gróf tegnap odaérkezett. Hogy utjának politikai

célja van-e, azt nem tudják. Károlyi tudvalevően egy hónap óta Londonban lakik családjával.

Hogy is állunk a nevek karakterével

A kereskedelmi kamara érdekes közleménye a cégtáblákról

Sokan voltunk úgy magyarok, hogy az első román nyelvleckét az üzletek cégtábláiról vettük. A kereskedők és iparosok megjelölését már mindenki tudta az állam nyelvén, de a legszükségesebb mondanivalónál már megakadt. Hát nekünk, magyaroknak, ez nem róható még fel. De engedelmet kérünk mégis csak furcsa, ha nagyváradi román polgártársaink közt is akadnak olyanok, akik az államnyelv tudása tekintetében — hogy úgy mondjuk — kívánni valót hagynak fenn. Mert kérjük szépen most derül ki, hogy ama bizonyos cégtábla-adó körül félreértések történtek. A nevek karakterét és a feliratok nyelvét kissé összekeverték. Reméljük ugyan, hogy azok, akik olyan nagyon ragaszkodnak a nem kizárólag román nyelvű cégtáblák megadóztatásához, — nem a cégtáblákról akarják kiegészíteni román nyelvtudásukat, mégis sürgős szükségét látjuk megállapítani annak, hogy az idevonatkozó törvényt helytelenül fordították le.

Ez ki fog derülni a kereskedelmi és iparkamara titkárának alábbi közleményéből, amely oly világosan kimondja a szentenciát, hogy azok, akik tisztában vannak a szavak és kifejezések helyes jelentésével, meg kell hajoljanak ez előtt az érv előtt. Reméljük, hogy a városi tanács nem esik bele a pénzügyi bizottság hibájába és a 8000 lejes cégtábla adó terve csak mint egy kellemetlen, de muló epizód emléke fog élni Váradon.

Egyébként adjuk ezek után Papp János dr. kamarai titkár közleményét a nevek karakteréről:

Napok óta élénk vita folyik a városi bizottságokban és a sajtóban egyaránt a „nevek karakteréről” s egyesek a „Monitorul Oficial” ez évi 66. számában közölt törvényhez csatolt táblázat 24. pontjának olyan értelmezést adnak, hogy a község 8000 leuig terjedő külön illetékekkel róhatja meg nemcsak a nem román nyelvű cégszövegeket, hanem az idegen karakterű (egyesek

estély műsorán azonban ez a szép — a szenvedély vonaglását kifejező tánc — soha nem válhat általánossá mert nehéz megtanulni. Csak azok táncolhatják, akik összetanultak és szép mozdulatokra készségük van. A tangó különben tavalyról nem változott s úgy látszik az idén is csak a kevés kiválasztottak kivételes öröme lesz. A vándor sem változott, de az elegáns világ már nem is táncolja, lassanként egészen eltűnik a tánctermekekből, népi tánc lett belőle a verkli mellé.

szerint nem román hangzású) neveket is.

Ez a vita teljesen fölösleges, mert az említett 24. pont szerint csak az idegen nyelven, vagy idegen betűkkel írott cégek, vagy nevek róhatók meg a külön illetékekkel. A törvény eredeti szövegében használt „caractere straine” ugyanis idegen betűket (tehát gót, kínai, japán, ciril stb.) jelent, nem pedig idegen jellegű, ahogyan azt a pénzügyi bizottság t. tagjai helytelen fordítás következtében értelmezték.

A kínai kormány és a liu-csangi express

— Az Estilap eredeti távirata. —

A Times-nek táviratozzák Pekingből: A kínai külügyminiszter a hatalmaknak Liu-Csang mellett az express vonat ellen intézett támadás ügyében felállított követeléseit elutasította, mert az incidensnek nincsen idegenek ellen irányuló jellege és ezért a kínai kormányt nem lehet kártérítésre kötelezni. Mindazonáltal a kínai kormány jelenti, hogy kész a rablók garázdálkodásának leküzdésére.

Olcsóbb lett a cukor Váradon

A romániai termés nagyszerű eredményei

Amilyen hirtelen szinte ugrásszerűen emelkedtek a cukorárak, öröndetes eseményként jelenthetjük, hogy a cukor árak ismét eső tendenciát mutatnak és egy-két napon belül 15—20 százalékos olcsóbbodás várható.

Ugyanugy mint az emelkedésnek, úgy az árcsökkenésnek is megvan a logikus magyarázata. A belföldi termelés a legminimálisabbra apadt az elmúlt hónapokban, ilyenformán rávontunk utalva a cseh cukor importálására. A valutáris különbözet már maga is érzékenyen befolyásolta az erdélyi és általában a romániai cukorpiac árait. Az ideji cukorrépa termést most takarították be és hozzáértők véleménye szerint a romániai cu-

korrépa termés az idén jóval fölülmúlja az előző éveket. A gyárak ilyenformán hatalmas mennyiségű nyersanyag felett rendelkezve, jó néhány hónapra biztosítják az ország cukor szükségletét. A vám és egyéb szállítási költségek önmaguktól elesve lényegesen leszálítják a mai árakat.

A cukor várható áresésével kapcsolatosan alkalmunk volt a helyi piac egyik diszponensével beszélni, aki kijelentette, hogy a ma még 32—33 lejes cukor árak néhány napon belül 28—26 lejre zuhannak. Természetesen a gyártás fokozásával az árak még mélyebbre süllyedhetnek.

Szeszgyárosok kongresszusa Váradon

Ma alakul meg a Szeszértékesítő

Az Estilap írta meg elsőül, hogy az erdélyi szeszgyárosok Nagyváradon ma alakítják meg szeszértékesítő részvénytársaságukat. Ma délelőtt össze is ült husz szeszgyár megbízottja Szana Zsigmond elnöke alatt a Kereskedelmi Csarnokban, hogy a részvénytársaságot megalakítsa. A tanácskozás bizalmas és eredményéről csak a késő esti órákban adnak kijelentést, de a szeszértékesítő vállalat megalakítása máris abszolút bizonyosra vehető.

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	160
OSZTRÁK KORONA	328
MÁRKA	—
FRANCIA FRANK	1350
CSEH KORONA	645
SVÁJCI FRANK	3840
DOLLÁR	217
LIRA	995

Nagy lopások

a feketeterdől üveggyárban

Kézrekerültek a tettesek

A feketeterdől üveggyárban nagyobb lopásokat fedeztek fel az utóbbi idő folyamán. Ernyei igazgató följelentést tett a nagyváradi államrendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik mintegy nyolcvan, százezer lei értékű finom csiszolt üvegárukat tettek el a gyár raktárából, ahol annál is könnyebb volt a lopást megállapítani, mert a legtöbb csiszolt áru megrendelésre készült s csak éppen az elszállítására várt.

A bűnügyi osztály főnöke a Fodor-csoportot bizta meg a nyomozással, amely ma kézre kerítette a tetteseket, akik, mint előrelátható is volt, a gyár munkásai közül kerültek ki. A nyomozás még mindig tart, mert bár az egyik orgazdát is sikerült már a fölöncsipni, a rendőrség valószínűnek tartja, hogy a tolvaj társaságnak Nagyváradon is vannak összeköttetései.

Invitare.

La adunarea generala ordinara din anul al zecelea a societatii an. Dreher Haggenmacher fabrica de bere din Oradea-Mare, care se va tine la 16 luna Octombrie anul 1923 la ora 6 d. m. in Oradea-Mare in sale de consiliu a s. a. Casa de Pastrare din Oradea-Mare.

ORDINE DE ZI:

1. Raportul consiliului de administratiune si abcenzorilor.
2. Prezentarea si Satorirea bilantului si contului profitperdere din anul 1922/23 si hotarare privitor la distribuirea profitului.
3. Hotarare privitor la descarcarea membrilor din consiliul de administratiune si cenzorilor.
4. Statuirea onorarului special al membrilor consiliului de administratiune pe anul de gestiune 1922/23
5. Satorirea tantienilor cenzorilor pe anul de gestiune 1923/24.
6. Alegerea alor doi cenzori.
7. Modificarea unelor puncte din statute.
8. Urcarea capitulului social la 15,000,000 Lei.

Consiliul de administratiune.

Contul-Bilant la 31. August 1923 Activa. Intravilanul fabricii 31.250 Lei Zidiriile si aranjamentul fabricii 10.360.277 79 Lei Butoaie 429.001'08 Lei Sticle si lazi 136.079 68 Lei. Trasuri 23.503 Lei. Stoc la casierie, 263 343'14 Lei. Stoc de marfuri si material brut 3.112.579'80 Lei. Debitori si creante de banca 3.784.446'79 Lei. — Efecte 7500 Lei. — Total 18.147.981'28 Lei. Pasiva capital social 7.000000 Lei. Fondul de rezerva ordinar 112.500 Lei. Fondul de rezerva pentru devaluatiune 180.000 Lei. Creditori 8 979.144 95 Lei. Contul transitoriu 469.071 14 Lei. Reportul profitului din anul 1921/22. 36.500'28 Lei. Profitul din anul 1922/23. 1.370.764'91 Lei. Total 18.147.981'28 Lei.

Contul profit-perdere la 31. Aug. 1923. Perdere. Cheltuieli generale 12.712.567'01 Lei. Reportul profitului din anul 1921/22 36 500'28 Lei. Profitul din anul 1922/23. 1.370.764'91 Lei. Total 14.119.832'20 Lei. — Credit. Contul de bere 14.083.331'92 Lei. Reportul profitului din anul 1921/22. 36.500'28 Lei. Total 14.119 832 20 Lei.

MEGHIVÓ

A Dreher — Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár rt. 1923. évi október hó 16-án d. u. 6 óra kor Nagyváradon, a Nagyvárad Takarékpénztár rt. tanácstermében megtartandó

TIZEDIK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.**Napirend:**

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Az 1922—23. évi mérleg és nyereség-veszteség-számla bemutatása, megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Az igazgatóság külön tiszteletdíjának megállapítása az 1922—23. üzletévre.
5. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1923—24. üzletévre.
6. Két felügyelőbizottsági tag megválasztása.

7. Az alapszabályok egyes pontjainak megváltoztatása.

8. Az alaptőkének 15.000.000 leire való felemelése.

Az Igazgatóság.

Mérleg-számla 1923. augusztus 31-én. Tartozik. Gyári telek 31.250'—. Gyári épületek és berendezés 10.360.277'79 lei. Hordók 429.001'08 lei. Üvegek és ládák 136.079'68 lei. Fogatok 23.503 lei. Pénztári készletek 263.343'14 lei. Árukészletek és nversanyagok 3.112.579'80 lei. Adósok és bankkövetelések 3.784.446'79 lei. Értékpapírok 7.500'—. Összesen 18.147.981'28 lei.

Követel. Részvénytőke 7.000.000 lei. Rendes tartalékalap 112.500'— lei. Értécsökkenési tartalékalap 180.000'— lei. Hitelezők 8.979.144 lei 95 bani. Ármeneti számla 469.071'14 lei. Nyereség-áthozat 1921—22. évről 36.500'28 lei. 1922—23. évi nyereség 1.370.764'91 lei. Összesen 18.147.981'28 lei.

Nyereség- és veszteség-számla 1923. augusztus 31-én. Tartozik. Általános költségek 12.712.567'01 lei. Nyereség-áthozat 1921—22. évről 36.500,28 lei. 1922—23. évi nyereség 1.370.764'91 lei. Összesen 14.119,832'20 lei.

Követel. Sör-számla 14.083,331 lei 92 bani. Nyereség-áthozat 1921—22. évről 36.500'28 lei. Összesen 14.119,832'20 lei.

APRÓHIRDETÉSEK**LAKÁS**

BUTOROZOTT szobát szép világosat a központban keresek. Cim a Hegedüs hirlapirodában.

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ fiatal pár gyermektelen keres házimesteri állást, Bratianu (v. Szaniszló) ucca 11. Házimesternél. 393

VEZETŐ kertészt keresek jó fizetéssel és lakással, esetleg teljesen berendezett kertészet bérbeadó. Spitz vaskereskedő. 377

FIATAL borbély segéd állást keres. Cim Str. Huszár u. 19. 413

ÜGYES mindenféle főzőnő azonnal felvétetik. Ráczné, Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) 6. I. em. 412

HÁZMESTERI állást keresek. Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-ucca) 10. Biróné. 430

GYÓGYSZERÉSZ gyakornoknak érettségizett fiatalembert keres Oroszlán gyógyszerár, Piata Mihail Viteazul (Nagypiact-ér). 432

ELSŐRENDÜ monogramozó és azzurozónók felvétetnek Str. Cosbuc (Szalárdi-ucca) 9. Fehérnemű üzlet. 427

RÖVIDÁRU utazót felvesszünk, Blum testvérek, Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-ucca.) 429

MINDENES szakácsnét felvesz Birnfeld Calea Aradului (Aradi-ut) 27. 433

JOBBS családból való kifizető-íjút azonnali belépésre felvesz Ingersoll Rand Co. Str. Teatrului (Színház-ucca) 4. 343

ADÁS-VÉTEL

CSEMEGE szőlő bármilyen nagy mennyiségben megrendelhető. Grósz Béla, Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 2. 437

BIRTOK, erdélyi nagy várostól négy kmnyire fekvő, cca 300 kat. hold kiserőművelésű, 9 szobás, fürdőszobás úrilakkal eladó. Reflektálók irjanak „300 hold” jellegre a Hegedüs hirlapirodába. Ügynökökkel nem tárgyalunk. 435

EGYSZOBÁ butor (díbfal), edények és háztartási cikkek elutazás miatt eladók. Str. Goorilgor (Pereces-ucca) 9. 428

VALÓDI Bokhara szőnyegek, csilárok, ingaóra és egyéb butorok eladók. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 28-a. sz. udvarban. 431

EGY szép stílu 6 drábból álló új zománcozott hálószoba butor eladó, Str. Pece ucca No. 1. 426

EGY keveset használt sötétkék öltöny magas termetre eladó. Horia (Báthory) ucca 16. altd 10. 916

ELADÓ Str. Ciorogariu (Uri-u.) 3 szobás, előszobás lakás egész udvarral, ház nélkül. Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-u.) 4. 411

2 vagy 3-as számú Wertheim kasszát megvételre keresek. Cimet a Hegedüs hirlapirodába kérek. 405

Iskolás leányok egyenruhájára FEKETE GLOTT legolcsóbban beszerezhető SZÉKELY

posztóáruházában, Str. Avram J 5.

HASZNÁLT jó karban levő hordókat ajánlok nagyban. Berkes, Goidu (v. Beöthy Ödön) ucca 29. 376

NAGY gyárhelyiség 3 szobás lakással, 4 munkás lakással, villany és vízvezetékkel, istálló és kocsiszín kis és nagy vasúttal, 10 kis hold területen részben vagy egészben el, vagy bérbeadó. Értekezhetni Spitz vaskereskedőnél. 375

ELADÓ, kiadó lakását jelentse nálam 24 órán belül diszkrétan jól eladom. Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-u.) 4. szám. 410

ELADÓ porcellánok vitrinek, menyeszetes faragott ágy és régi butorok stb. Mund Str. Gerliczy u. 4. Megtekinthető naponta 2—7-ig. 408

BODEGA elegánsan berendezve átadó. Str. Aradului (Aradi-ut) 27. 425

OPUSOM vagy nutria szőrmét bármilyen alakban megvételre keresek. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 436

ELADÓ férfi városi bunda, nutria béléssel, frack öltöny, szilszkin bundák, ebédli szőnyeg, látszó. Str. Paul Chinez (Aulich-ucca) 1. Str. Darabontolin (Rulikovsky-uton.) 358

LAKÁSÁT 24 órán belül eladom. — Weisz Gizi, Nyomda-ucca 4. 270

EGY egészen új plüsskabát jutányosan eladó. Str. Téglavető u. 13. Szücsnél. 416

ZONGORA kitűnő angol szerkezettel eladó Mund, Str. Gerliczy ucca 4. Megtekinthető 2—7-ig. 407

* Moravetz Karácsonyi Albumra előjegyzést már most elfogad a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztálya.

Delaware ujbör!

Nagykagyal 40 cat. holdas fajtisza Delaware telepenről, a tartós faró nyár következtében, minőségére nézve a múlt évit sokszorosan felülmúló kintű anyagot nyertem. Ennél igazán erősebb és finomabb zamatu bort senki nem óhajthat. Ingyenes kóstolásra meghívok minden érdeklődőt, Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 56. sz. pincémbé, amely eladásra is reggel 8 órától este 6 óráig nyitva áll. Ezzel megakarok győzni mindenkit, hogy ebből egy liter felér némely más borból három literrel. Ára 14 lei, száz literen felül vételnél árendemény E hirdetést érdeklődők őrizték meg. Különben is egy jó ré i közmondás az, hogy: „A jó bornak nem kell cégér”

Nagy Gábor

nagykagyal szőlőnag, birtokos az „Érmelléki Első Szőlőtelep” igazgató tulajdonosa.

Gyermeke lesz

a legelegánsabb akorzon, ha gyermekkocsiját

Szöke Miklós-nál

Str. Vlahuta 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gummitások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnék. 753

Legszebb, fenyés, selyem falakat készít

MEGYERI

Jutányosan. Strada Vlahuta Nr 11 (Szent János utca 11 szám alatt)

Papírhulladékok

bármily mennyiségben

vesz

SONNENFELD A. R.-t.

Károly herceg-utca 6 sz.

ZENEAKADÉMIAI**KOTTÁK**

Bach—Bartók
Bach—Szendy
Chován iskola
Beyer iskola
Bertini—Chován
Czerny—Szendy
Thomán gyakorlatok stb stb.

és minden más kotta kapható a

HEGEDÜS HIRLAPIRODA

zenemű osztályában

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad